

Als laatste provincie van Nederland zal het provinciebestuur van Noord-Brabant misschien nog dit jaar met een plan op tafel moeten komen voor de reorganisatie van de openbare drinkwatervoorziening zoals de Waterleidingwet dat voorschrijft. Vorig jaar heeft men aan de oud-directeur van het voormalige Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening ir. T. Verheul, thans opererend onder de naam Verheul Tijdelijk Management, gevraagd om een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop in Noord-Brabant het in de wet genoemde doelmatigheids-begrip gestalte kan krijgen. Hij heeft de situatie onderzocht en heeft in een rapport een aantal mogelijke oplossingen op een rijtje gezet, gebaseerd op een groot aantal criteria van kwantitatieve en kwalitatieve aard. Op basis daarvan heeft het provinciaal bestuur vorig jaar november gevraagd aan alle gemeentebesturen in de provincie hun voorkeur uit te spreken. Aanvankelijk kreeg men daarvoor de tijd tot 1 februari aanstaande, maar die datum is intussen verlengd tot 1 maart. Naarmate die datum dichterbij komt laten de betrokken waterleidingbedrijven meer en meer hun voorkeur horen.

Geen verbazing

Het zal geen verwondering wekken, dat de twee grote streekbedrijven in die provincie, Noord-West-Brabant en Oost-Brabant, niet de minste moeite hebben met de gedachte om de gehele openbare drinkwatervoorziening in hun twee handen te leggen. En evenmin mag het verbazing wekken dat twee andere, niet al te kleine bedrijven, namelijk Tilburg en Eindhoven, een andere mening zijn toegedaan. Daartussendoor komt dan nog het verschijnsel ENWA, de openbare nuts-bedrijven in de gemeenten Bergen op Zoom, Roosendaal, Breda en Waalwijk, die reeds eerder zijn ondergebracht in een soort holding van de PNEM, met een speciale tak voor drinkwatervoorziening. Die horizontale constructie wordt door de PNEM voor de gehele provincie bepleit als doelmatig voor de exploitatie en klantvriendelijker dan het verticale model.

Tilburgsche

Temidden van al deze plannen dreigt de NV Tilburgsche Waterleiding-Maatschappij tussen de wal en het schip te geraken en opgedeeld te worden door zijn twee grote burens. Daarbij komt dat Tilburg zich ook in andere opzichten nogal bedreigd voelt doordat verschillende in die stad gevestigde diensten en instellingen naar andere, grotere steden in

Uit het rapport reorganisatie drinkwatervoorziening Noord-Brabant hoofdstuk II, toetsing bestaande organisatie.

criterium	Neen	Ja
1a. opsporing		•
1b. kennis		•
1c. eenheid van regie	•	
2a. kwaliteitsbeheer		•
2b. gezamenlijk laboratorium		•
3a. wateraansluitingen	•	
3b. totaal aansluitingen		nvt
3c. personeelsbestand	•	
3d. omzet in m ³ per jaar		•
4a. verticale integratie		•
4b. verantwoordelijkheidsketen	nvt	
5a. horizontale integratie	nvt	
6a. participatiegemeenten		•
6b. rechtsvorm		•
7. koppeling		•
8. gebiedsbegrenzing		•

Profiel van het bedrijf van Tilburg

Conclusie:

- het bedrijf voldoet niet aan de criteria eenheid van regie, aansluitingen en sociaal draagvlak.
- het bedrijf komt in aanmerking voor overdracht aan een groter bedrijf.

de provincie overgeplaatst zullen worden. Alle aanleiding dus om nu, vlak voordat de gemeenten hun voorkeur kenbaar moeten maken, flink van zich af te bijten en bovendien met een alternatief te komen. De maatschappij heeft daartoe een brochure geschreven waarin natuurlijk eerst het eigen bedrijf wordt getoetst aan de criteria van Verheul - die en passant nog even op de korrel worden genomen - om vervolgens te concluderen dat men aan de kwaliteitscriteria voldoet, maar nog wat tekort komt met betrekking tot de kwantitatieve eisen, om tenslotte door middel van enkele voorstellen aan die tekortkomingen tegemoet te komen.

Lobbywerk nodig

Voor de introductie van de brochure waren de gemeentebesturen van de 20 gemeenten in het Samenwerkingsverband Midden-Brabant, waarop de Tilburgsche zijn hoop heeft gevestigd, uitgenodigd op 11 januari jl. naar Tilburg te komen. Maar in de krant was al eerder te lezen, dat Udenhout op voorhand al niet van zins was op de avances van Tilburg in te gaan. Ook enkele andere gemeentebesturen waren helaas verhinderd te komen, zodat er nog wel enig lobby-werk nodig zal zijn om de steun te krijgen van alle 20 betrokken gemeentebesturen. Terwijl de Tilburgsche thans alleen in de eigen gemeente en in Goirle ruim 70.000 aansluitingen van betrouwbaar drinkwater voorziet, kan men tot 170.000 aansluitingen komen door de oprichting van een nieuw bedrijf, waarvoor men dan uiteraard wel enige

'perifere' gemeenten van de genabuurde twee grote streekbedrijven zou moeten overnemen, inclusief de pompstations van Waalwijk en Gilze. Met de overname van twee grondwaterwinningen zou het bedrijf bovendien voldoen aan een ander getals-criterium, namelijk dat een bedrijf bij voorkeur aan meer ankers moet liggen, zodat men niet al te kwetsbaar is bij calamiteiten.

PNEM

De directeur van de Tilburgsche, ir. L. C. W. Wentzel, die een en ander op een persconferentie uit de doeken deed, verheelde niet dat zijn visie op het PNEM-model uiterst negatief is. Dat een horizontaal gestructureerd bedrijf efficiënter zou werken achtte hij nog nooit bewezen, terwijl het karakter van energiedistributie en drinkwatervoorziening zo verschillend is, dat samenvoeging waar dit nog niet geëffectueerd is, niet moet worden nagestreefd. En over het klantvriendelijke van dat ene loket bij het openbare nutsbedrijf waar men voor energie en water tegelijk terecht zou kunnen, kon hij het volgende melden: een klein onderzoek bij zijn bedrijf heeft aan het licht gebracht, dat de klant eenmaal per 13 jaar aan het loket van de Tilburgsche komt!

Wijsheid

'Water op maat' heet de brochure waarmee de Tilburgsche de reorganisatiekoorts voor wat het eigen bedrijf betreft wil drukken. Intussen is in het Brabantse al lang bekend, dat de PvdA-fractie in de Staten veel voor het PNEM-model voelt. Ook tal van gemeenten die volgens het Tilburgse plan van hun streekwaterleidingbedrijf moeten worden losgeweekt, zullen daarvoor nog wel enige argumenten moeten horen. Alleen Eindhoven zal als vierde Brabantse bedrijf in de visie van de heer Wentzel blijven bestaan. De Brabantse Staten mag veel wijsheid worden toegewenst.

Nogmaals klachtenbehandeling

In het artikel 'Klachten nuttig voor klantvriendelijke bedrijfsvoering bij nutsbedrijven' van de hand van G. Worrell in het vorige nummer van H₂O is op bladzijde 31 een zinsnede weggevallen. Onder het kopje 'Uitgangspunten' moet de laatste zin van paragraaf 2 luiden: 'Alle klachten, dus ook de categorie waar niet direct actie op ondernomen wordt, dienen overzichtelijk geregistreerd te worden.'